

Amalijo Razpetovo, očarovalno ljubimko, gospodične *Leopoldino Kovačičovo*, *Elo Kastelčovo*, *Tonico Peiničovo*, ki so zvršile svoje vloge prav po mojesterski; in ako bodo gospodje: *Jenič*, *Pleničar*, *Žužek*, *Česnik*, *Virant* in drugi dosedanji igralci posvečevali svoje izborne moči gledališkemu odru, prepričani smo, da postane novomeška čitalnica kmalu jedna prvih v deželi. O neugodnem poletnem času so predstave pojenjale, a kakor čujemo izza kulís, vežbajo in urijo se naši diletantje prav pridno za predstave jeseni in po zimi, kajti ne marajo se zadovoljevati s tem, kar so že dosegli, ampak napredovati hočejo od predstave do predstave. Mi pak jim kličemo radostni: le tako dalje v prosepah svete domače stvarí!

* * *

»**Pedagogiško društvo**« v Krškem je ravnokar izdalo in založilo „*Pedagogiški letnik*“, obsezaajoč „*Občno vzgojeslovje*“ (po dr. Jos. Michu poslovenil Fr. Gabršek), »*Pouk o črtčjih*“ s podobami, II. del (Jos. Bezljaj) in *razne pedagogično-didaktične spise*. Cena knjigi je za neude 1 gld. 40 kr. (po pošti 5 kr. več).

Poleg tega so se izdali posebni odtiski „*Občnega vzgojeslovja*“ (cena 80 kr.) in „*Pouka o črtčjih*“ (cena 30 kr.); po pošti 5 kr. več.

Ker so te knjige prve v tej stroki, nadejati se je obile naročbe. — Denar naj se pošilja odboru „*Pedagogiškega društva*“ v Krškem.

Dve doslej neznani knjigi. V neki izvorni pergamentni listini iz 1484. leta, katero sem meseca maja 1887. leta prepisal, našel sem naslednji dve knjigi omenjeni: »*Librum sermonum de tempore hiemali et estivali in papiro in carta arcali Thome de Haselbach*; item *librum sermonum de Sanctis dicti Thome de Haselbach in carta arcali*.« Torej je neki duhovnik iz Leskovca na Kranjskem, z imenom *Tomaž*, te dve knjigi spisal in izdal že v srednjem veku. Fr. Šumi.

Prenos Kopitarjevih kostij. Ker se je čulo, da mestna občina dunajska opusti dozdanje pokopališče Sv. Marka (St. Marxer Friedhof), nasvetoval je prof. Levec pred blizu dvema letoma, naj »*Matica Slovenska*« poskrbi za to, da se umrjoči ostanke Kopitarjevi prenesó v Ljubljano. Matičin odbor je v ta namen izvolil poseben odsek, da bi stvar pretehtal na vse strani. Ta odsek se je pozneje pomnožil z zastopniki mestne občine ljubljanske in deželnega odbora kranjskega ter stopil v dogovor z g. *Ivan Navratilom* na Dunaji, ki ja jako radovoljno in točno pri ondotnem mestnem magistratu dognal vse, kar je bilo treba o tej stvari. Ker je pa odsek pozneje zvedel, da misli mestna občina dunajska umrjoče ostanke Kopitarjeve na svoje troške prenesti na ondotno osrednje pokopališče ter jih pokopati na posebnem mestu, odločenem »*slavnim umrlim*«, sklenil je odsek v zadnji seji z večino glasov, da Kopitarjevih kostij ni prenašati v Ljubljano, in sicer zategadelj ne, ker je za vélikega učenjaka gotovo častneje, ako bode pokopan v izbrani družbi slavnih mož na Dunaji, kjer je kot glavni zastopnik slovanske učenosti prebil dolgo vrsto let življenja svojega. Odsek je naprosil tudi g. Navratila, naj se blagoizvoli pobrniti za to, da se na novem pokopališču na Kopitarjevem grobu napiše zgodovinsko imenitna nagrobница z njegovega nagrobnege kamena, a da se spomenik sam, katerega so mu po trudu prof. Fessla postavili čestitelji Kopitarjevi, prenese na Kranjsko in morebiti shrani v deželnem muzeji.

Nove muzikalije slovenske. 1. *Cantus sacri in solemnitate Corporis Christi* tam in expositione, quam in processione servientes ad IV. voces inaequales composuit *Lg. Hladnik*. Op. 7. Sumptibus auctoris. Pr. 80 cr. Typis J. Blasnik. Labaci. 1887. Prodaja katoliška bukvarna.

Ta lepi zvezek obseza zastopane skladbe za praznik presv. Rešnjega Telesa: 1. *Graduale*, 2. *Ofertorij*, 3. *Pange lingua*, 4. *Himna »Sacris solemnibus*«, 5. »*Verbum super-*

lepi knjigi naši. Platnice so dvojne vrste: od rujavega ali zelenega platna po 60 kr. za zvezek, ali pa od rujavega in šivega usnja po 90 kr. za zvezek. Kdor potrebuje za božični dar lepe knjige, temu priporočamo Stritarja v Bambergovi izdavi.

Dragotin Ripšl. † Dne 8. novembra t. l. je umrl v 68. letu dōbe svoje v Vidmu na Štajerskem slovenski pisatelj, čestiti gospod župnik *Dragotin Ripšl*. Porojen dne 1. novembra 1820. l. v Št. Jurji ob južni železnici, sin ondotnega učitelja, zvršil je srednje šole v Celji, bogoslovje v Gradci ter je pozneje kapelanoval po mnogih krajih južnega Štajerja. Od leta 1859. do leta 1864. bil je tudi vojaški duhovnik, pozneje pa župnik v Loki pri Zidanem Mostu in zadnjih dvanajst let v Vidmu za Savo. Koder je služil, povsod je spisal obširno in zanimivo farno kroniko, zložil je več pesmij, zlasti šaljevih, izmed katerih sta brata Ipavca nekatere uglasbila, ter objavil tudi poučno »Knjižico za kmete« o sadjarstvu. Pokojnik je bil vzoren duhovnik, blag človek, ljubezniv družabnik in iskren narodnjak. Bodi mu zemljica lahka!

Prenos Kopitarjevih kostij. Ker mestna občina dunajska opusti pokopališče Sv. Marka, kjer je pokopan jeden največjih sinov slovenskih, slavni jezikoslovec in zgodovinar *Jarnej Kopitar*, izprožila je »Matica Slovenska« misel, da bi se umrjōči ostanki njegovi prenesli v Ljubljano, in je v ta namen sestavila odbor, v katerem so bili zastopniki »Matice«, deželnega odbora kranjskega in mestnega odbora ljubljanskega. Tá odbor je naprosil g. *Ivana Navratila* na Dunaji, ter ga pooblastil pozvedeti in oskrbeti vse, kar je treba ukreniti o tej stvari. Toda ker je mestni magistrat dunajski pozneje sklenil, Kopitarja, »velikana učenosti«, na novem osrednjem pokopališču pokopati na ónem »častnem mestu«, katero je odločeno slavnim, na Dunaji umršim možem, zdelo se je odboru primerneje in tudi za Kopitarja našega častneje, da počiva v toli častni družbi na Dunaji, kjer je živel in deloval nad šestintrideset let. Kopitarjevi umrjōči ostanki ostanejo tedaj na Dunaji; prekopljejo in prenesō se ob troških dotičnega odbora na osrednje pokopališče in na grobu njegovem se postavi dozdanji (to seveda popravljeni in ponovljeni) spomenik, katerega so mu postavili l. 1846. prijatelji njegovi. Za vsakoletno olepšavo Kopitarjevega groba bode pa skrbel magistrat dunajski brez kakega povračila za take troške. Da se je ta domovinska stvar rešila tako ugodno, ja to gre posebna zasluga g. Ivanu Navratilu, kateremu zategadelj tukaj izrekamo javno zahvalo.

»Matica Slovenska« je za leto 1887. začela razpošiljati knjige svoje. Vsak matičnjak jih prejme po troje.

Prva knjiga je »*Letopis Matice Slovenske*«, katerega je uredil *Fr. Levec*. V Ljubljani 1887, 8°, 386 str. Vsebina mu je ta: V prvem članku nam pripoveduje g. *dr Jos. Vošnjak*, »kaj človeštvo pridehuje in uživa«. Spis je poln zanimivih podatkov, toda ni še dovršen, kajti g. pisatelj nam letos opisuje samó *rastlinske* prirodnine, drugi del o živalskih in rudninskih prirodninah pa hoče opisati drugo leto. — G. prof. *Davorin Karlin* nam podaje jako točno sestavljeno in baš letos času primerno kratko *zgodovino c. kr. nižje gimnazije v Kranji*. — G. *Ivan Navratil* nadaljuje temeljito razpravo svojo »Slovenske narodne vrače in prazne vere« ter zlasti nadrobno in korenito pripoveduje o kresu, o veliki noči, cvetni nedelji. — G. prof. *Ivan Steklasa* nam opisuje *Žigo Višnjegorskega*, prvega avstrijskega poslanca na turškem dvoru l. 1528. in za lepi spis njegov mu bode hvaležen vsak prijatelj domače zgodovine. — G. prof. *Anton Raič* razpravlja o znamenitem kajkavskem pisatelji vladiki *Petru Petretiči* (1600—1667) in njegovih evangelijih, s čimer je izvestno močno ustregel vsem jezikoslovcem našim. — Z največjim zanimanjem bode bral vsak omikan Slovenec razpravo prof. *Ivana Šubica*, ki slōve: »*Voda s posebnim ozirou na pitno vodo in na ljubljanske razmere*«, kajti gospod pisatelj